

Morten Messerschmidts 1. maj-tale

Taler

Morten Messerschmidt
Formand for Dansk Folkeparti

Dato

1. maj 2022

Sted

Frit Forum København,
Suhmsgade 8

Tak fordi Frit Forum har inviteret mig i dag, Den første Maj. Jeg kastede alt andet til side ved udsigten til at kunne tale til en ungdomsforening, som i festskriftet fra dens 15 års jubilæum i 1959 omtalte sig selv som ”arbejderbevægelsens åndsarbejdere”.

Samtidig finder jeg det helt naturligt at være her – eftersom jeg er i familie med Thorvald Stauning.

Jeg har ofte tænkt på, hvorfra min instinktive sympati for hårdtarbejdende mennesker og samfundets nødstedte stammer fra. Og det faldt på plads for mig i oktober 2017, da jeg fik oplyst, at slægtsforsker Helle Johanne Landberg under sin jagt på Thorvald Staunings ophav var stødt på min ringe person. Det viser sig, at Staunings oldefar, Cord Nielsen Stauning, en slagtermester på Vesterbro, var min tipoldefar i fjerde potens, som det hedder.

Nogle af de mest markante figurer i den socialdemokratiske bevægelse begyndte deres løbebane i studenterforeningen Frit Forum.

Frit Forums første formand var Erhard Jacobsen, senere karismatisk borgmester i Gladsaxe, pragmatisk forsvarer af parcelhus- og bilejerne – og manden, som bragte Anker Jørgensens regering til fald i 1973, fordi hans egen bil ikke kunne starte.

Svend Auken, Mogens Lykketoft og Poul Nyrup Rasmussen har også beklædt formandsposter i Frit Forum.

Og så var der Mogens Camre. Hans karriere som politiker led et mindre

tilbageslag, da han blev taget med en pistol med tilhørende ammunition i Københavns Lufthavn i 1972. Hans hensigt var dog ikke at kapre et fly, men alligevel blev hans parlamentariske immunitet ophævet, og han fik en bøde på 1.000 kroner. Mogens Camres karriere fik dog senere et mægtigt opsving: det skete, da han i 1999 forlod Socialdemokratiet og blev valgt ind i Europaparlamentet for Dansk Folkeparti.

Man kalder dagen i dag for ”Arbejderbevægelsens internationale kampdag”.

Det lyder militant: kampdag. Og jeres sange er da også dramatiske: ”Brødre lad våbnene lyne”, og ”hærdes i kampen mod krybet” og ”bliver som klinger af stål”. Eller ”Knyt den bevæbnede næve,” og den slags.

Selv foretrækker jeg den fordragelige tone i Oskar Hansens ”Danmark for Folket”, også selv om den indeholder ordene ”*Plads for dem alle, plads for alle, der vil!*”, som desværre nemt kan misforståes og ikke mindst misbruges f.eks. af regeringens støttepartier.

Den dramatiske tone i jeres sange står i stærk kontrast til den kendsgerning, at de socialdemokratiske partier i Europa gennem historien faktisk har været en stabiliserende kraft for mådehold og besindighed, for reformer og kompromis'er. Ikke for farlige utopier, revolution og anarki.

(Det har en af Frit Forums store skikkelser i øvrigt lavet en sang om, som vi spiller efter min lille tale.)

De socialdemokratiske partier i Nordeuropa optrådte som regel også resolut og håndfast i mellem- og efterkrigstiden, når demokratiet skulle forsvares imod Moskva-kommunisterne; Enhedslistens åndelige forfædre.

Da jerntæppet gik ned og delte Europa, og Stalin og kommunistpartierne kvalte demokrati og frihed i fødslen i det ene land efter det andet, var de danske

socialdemokrater under Hans Hedtoft og H.C. Hansen ikke [i] tvivl om, at det frie Europa havde brug for en alliance med USA og amerikanske kernevåben og tropper på europæisk jord.

Socialdemokratiet oprettede endda sin egen efterretningstjeneste, nemlig Arbejderbevægelsens Informations Central, AIC, som fra 1944 til 1973 holdt et vågent øje med kommunisterne og deres indflydelse i Danmark og delte sine oplysninger med den amerikanske efterretningstjeneste, CIA.

Se, det var et nødvendigt stykke arbejde, som ingen socialdemokrat har nogen grund til at skamme sig over i dag – tværtimod. For vi skal huske på, at det var i en tid, hvor Den røde Hærs kampvogne tromlede hen over de besatte folkeslag i Østeuropa, og hvor Gulag Øhavet blev fyldt med slavearbejdere. Og at kommunisterne, deres fredsretorik til trods, var Sovjetunionens trofaste trojanske hest i Danmark.

Men, men: Der skulle kun gå tre årtier fra besættelsens afslutning, så var det, som om al den sunde, socialdemokratiske, koldkrigeriske og antikommunistiske beslutsomhed var glemt.

Beruset af velfærdsstatens fremmarch, kunne Socialdemokratiet ikke holde stand imod den omsiggribende krævementalitet og forkælelse, imod det moralske og strukturelle forfald på universiteterne, imod de røde lejesvendens indmarch i statens og magtens kontorer – og ikke mindst i Danmarks Radio.

(I forbifarten: Havde I været lidt mere modstandsdygtige dengang, kunne I have forhindret, at Rasmus Stoklund bliver ringet op klokken seks om morgenen af P1 Morgen for igen-igen at blive præsenteret for en rapport, som kritiserer Danmarks hjerteløse politik over for flygtninge. Jeg skal dog indrømme, at der er ikke mange socialdemokrater som Rasmus Stoklund, der kan sætte uvidende og flabede journalister på plads. Men vi tager indvandringen ved en anden lejlighed...)

I har jo sans for historien i Frit Forum, så jeg vil tale om en skelsættende periode i Socialdemokratiets nyere historie. En periode med danske forbehold – over for det nordatlantiske sammenhold i NATO.

Jeg vil tale om fodnotepolitikken.

Alle unge socialdemokrater bør kende til – ja, de bør nærmest *hjernevaskes* med viden om fodnotepolitikken.

For det kan måske vaccinere dem imod en anden gang at falde på knæ for de farlige modeluner, som den politiske elite, meningsdannerne, eksperterne, journalisterne, de intellektuelle, så nemt falder for. Identitets-politikken, f.eks.

Jeg taler om den tid, hvor Ritt Bjerregaard, Svend Auken, Lasse Budtz, Mogens Lykketoft, Jytte Hilden, Helle Degn og Poul Nelson under en hæderlig, men også eftergivende og naiv Anker Jørgensen, trak partiet i en pacifistisk og anti-vestlig retning.

Der har i øvrigt været en del nysgerrighed om *mit* parti i denne tid: om arbejdsklimaet på Christiansborg. Der cirkulerer rygter – absolut grundløse, kan jeg i dag oplyse – om gnidninger, skærmydsler, robuste omgangsformer og til tider højroastede meningsudvekslinger.

Men et lille kig bagud i historien vil vise, at 80'ernes tone i Socialdemokratiet dengang var temmelig skarp.

I Dansk Metalarbejderforbund blev Ritt Bjerregaard i almindelighed kaldt for ”giftsnogen”. Den har vi endnu ikke hørt i Dansk Folkeparti.

Men Ritt Bjerregaard huggede lynsnart igen og fæstnede betegnelsen ”kustoder” på de socialdemokrater, som forsøgte at værne om partiets traditionelle binding til den vestlige verden.

De danske socialdemokrater i opposition i 80'erne gjorde alt, hvad de kunne for at spænde ben for den såkaldte ”dobbeltbeslutning”. Den gik ud på, at hvis ikke

Sovjetunionen reducerede sin overmagt i mellemdistanceraketter, så ville NATO matche styrkeforholdet ved at opstille nye raketter i Vesteuropa.

Men ”det alternative flertal” belastede Schlüter-regeringen med en strøm af dagsordener, såkaldte ”fodnoter”, som Socialdemokratiet, De Radikale, Socialistisk Folkeparti og Venstresocialisterne pålagde en tænderskærende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen at fremlægge i NATO.

Det Alternative Flertal trak Danmarks økonomiske støtte til NATO’s oprustning og modernisering af sin atomslagstyrke; det forlangte mere eftergiveness over for Sovjetunionen i forhandlingerne. Det frabad sig raketter på dansk jord. Det udråbte Norden som Atomvåbenfri zone. Det tvang regeringen til at modsætte sig det anti-raket-forsvarssystem, som Ronald Reagan, – meget visionært i øvrigt – foreslog. De sendte delegationer til Moskva. Og de udråbte Østersøen som ”Fredens Hav”.

Men Det alternative Flertal fik heldigvis en velfortjent øretæve i valget i 1988, efter at det havde forlangt, at amerikanske og britiske flådefartøjer kun måtte anløbe danske havne, hvis de erklærede ikke at have kernevåben ombord.

Det dominerende budskab, ikke mindst i Danmarks Radio, var, at Ronald Reagan og USA var den virkelige trussel imod freden og en fælleseuropæisk forståelse med Warszawapagten.

Thomas Nielsen, formand for LO, gennemskuede som en af de få, at fredsbevægelsen var skalkeskjul for Danmarks Kommunistiske Parti, den sande Femte Kolonne i vores land; STASI-styrede landsfornædere, som med skræmmende effektivitet mobiliserede en flok af hovedløse og nyttige idioter langt uden for venstrefløjens rækker.

Og så var der Robert Pedersen, tidligere modstandsmand og overbevist om, at Sovjetunionen var det onde imperium, som truede den frie verden, hvor arbejderbevægelsen ad fredelig vej havde opnået så store fremskridt for menigmand.

Robert Pedersen var det ensomme medlem af den socialdemokratiske

folketingsgruppe, den modige ener, som konsekvent stod fast og afviste at danse efter den såkaldte "fredsbevægelses" og Ritt Bjerregaards og Lasse Budtz' pibe.

Han kaldte ikke Ronald Reagan for "en gal hund", som Anker Jørgensen gjorde, eller for "en skydegal cowboy", som Svend Auken gjorde. Han sammenlignede ikke USA med en "kræftbyld", som Kjeld Olesen gjorde i hyggesamtaler med den sovjetiske ambassadør. Han rejste ikke til Moskva sammen med Lasse Budtz for at fedte for Kreml om at få "Østersøen som Fredens Hav."

Robert Pedersen tog heller ikke på ferie i Cuba, som Mogens Lykketoft og Jytte Hilden, der bagefter kærligt betegnede Castros kommunistiske diktatur og ludfattige mangelsamfund som - "samba-socialisme".

Robert Pedersen var et mandfolk – hvis jeg må ha' lov at bruge det udtryk – som burde være forbillede for alle unge socialdemokrater i dag.

1980'ernes 23 fodnoter var Det Alternative Flertals forbehold over for NATO.

Den 1. juni skal vi til folkeafstemning om en anden slags forbehold, nemlig forsvarsforbeholdet: Danmarks forbehold over for deltagelse i EU's militære samarbejde.

Men hvor NATO-forbeholdene var et brud på tre årtiers NATO-solidaritet, så er forsvarsforbeholdet et udtryk for tre årtiers dansk selvstændighed i et EU, som udover sine politiske ambitioner også har militære ambitioner.

Mens Det Alternative Flertals NATO-forbehold fra 80'erne undergravede Danmarks anseelse hos vore allierede, så er Danmarks forsvarsforbehold ikke noget, som danske statsministre går og skammer sig over nede i EU.

Det har jeg endda statsministerens ord for. Den 21. oktober sidste år:

(CITAT) "Jeg har ikke en eneste gang i min tid som statsminister oplevet forbeholdene som en begrænsning. Hvis man gør Danmarks placering i Europa til et spørgsmål om forbeholdene, så tager man simpelthen fejl." (CITAT SLUT)

Og jeg har udenrigsminister Jeppe Kofods ord for det samme, så sent som den 2. februar i år:

(CITAT) *”Der er ikke noget i forsvarsforbeholdet, som gør, at vi ikke kan føre den udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik, som vi gerne vil.”* (CITAT SLUT)

Danske forsvarsministre går heller ikke rundt og dukker nakken under vægten af forsvarsforbeholdet. Trine Bramsen den 20. december i Folketinget:

(CITAT) *”Når jeg kigger ned over den nylige rapport fra Dansk Institut for Internationale Studier, synes jeg også, det står klart, at forsvarsforbeholdet ikke udgør et alvorligt problem for Danmarks engagement i det bredere europæiske forsvarssamarbejde.”* (CITAT SLUT)

Men Trine Bramsen er dog opmærksom på, at Danmark kan komme under pres i et militært samarbejde i EU:

(CITAT) *”...men jeg vil holde fast i, at der vil være et politisk krav, og det vil jeg, fordi jeg jo har siddet med til møderne i kredsen... og jeg har jo hørt det pres, der er på landene i forhold til at stille med militære bidrag, og dér synes jeg jo, at jeg som forsvarsminister også har en forpligtelse over for de danske soldater, som vi lige nu sender ud i regi af NATO. (...) Så det ville betyde, at vi så skulle stille med færre soldater i NATO-missioner.”* (CITAT SLUT)

Eller som Trine Bramsen sagde i samme Samråd i Folketinget:

(CITAT) *”Så for mig at se vil det selvfølgelig betyde, at Danmark ville skulle stille med soldater til nogen af de missioner, der har EU-flag på skulderen”.*
(CITAT SLUT)

De fire forbehold – Euroforbeholdet. Forsvarsforbeholdet. Retsforbeholdet. Og forbeholdet om unionsborgerskab – stammer endda fra den danske venstrefløj. Fra Socialistisk Folkeparti.

Det var dengang, at Holger K. Nielsen, sammen med konen, stadig sagde nej til

Unionen - men som efter det danske nej til Maastricht-traktaten i 1992, flikkede de forbehold sammen, der fik Maastricht-traktaten vedtaget året efter.

Det kostede i øvrigt Holger K. Nielsen fyråb og forbandelser og et hårdt æble i hovedet 1. maj 1993 i Fælledparken - fra den samme venstreorienterede pøbel, som året før overfaldt Mogens Glistrup med sten, flasker og maling. I årene derefter måtte enhver socialdemokratisk partileder, statsminister og overborgmester, som vovede sig op på en talerstol 1. maj være forberedt på grov chikane fra den danske venstrefløj.

Man skal vælge sine venner med omhu. Både dem til venstre – og dem *fra* Venstre.

Danmarks liberale parti, Venstre, er vel nok vores mest EU-ukritiske parti.

Og Venstre må ha' en fest i denne tid, for det er lykkedes Venstre, med Ruslands angrebskrig som påskud, at overtale regeringen til at udskrive en folkeafstemning om forsvarsforbeholdet.

Ikke bare er det en overflødig folkeafstemning, men også risikabel for Danmarks suverænitet.

Det mente vores tidligere forsvarsminister i hvert fald for halvandet år siden.

Scenen er sat. Vi er på DK4-TV i december 2020. Forsvarsminister Trine Bramsen diskuterer med Venstres Jan E. Jørgensen. Trine Bramsen har lige forsigtigt sagt, at

(CITAT) ”Pludselig er det ikke os selv, som beslutter, hvor det er, vores soldater skal sendes hen, hvor er det vores flåde...” (CITAT SLUT)

Men en utålmodig – og uhøflig – Jan E. Jørgensen afbryder forsvarsministeren; han kan ikke styre sig og udbryder ophidset:

(CITAT) ”Det er jo simpelthen forkert, for det er jo mejslet ud, bøjet i neon, skåret ud i pap, mejslet i granat, at der er ingen andre end det danske folketing, som kan sende danske soldater i krig!” (CITAT SLUT)

Hvorefter forsvarsministeren spagfærdigt – men klogt, siger:

(CITAT) ”Lige indtil den dag, hvor tingene har ændret sig. Det har vi jo bare set på mange områder.” (CITAT SLUT)

Den lader vi hænge lidt:

”Lige indtil den dag, hvor tingene har ændret sig. Det har vi jo bare set på mange områder...”

Folkeafstemningen er ikke bare overflødig og risikabel – den splitter også danskerne i en tid, hvor netop bred national enhed og folkelig forståelse for de nødvendige afsavn er påkrævet, hvis Rusland skal standses i Ukraine.

I stedet for national enhed om Danmarks forsvar og NATO har regeringen indgået et såkaldt ”nationalt kompromis” med europæiske føderalister fra Venstre og fodslæbende pacifister fra Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre.

De Radikale har i længere tid talt om grøn omstilling og affaldssortering i det danske forsvar, men nu er de minsandten også begyndt at fable om grøn omstilling af Ukraine, når krigen er slut.

Det er muligt, at der er en hel del dødsensfarlig CO-2, der burde indfanges fra luften og anbringes i underjordiske depoter, når det sidste olieraffinaderi og ammunitionslager er brændt ud; jeg ved det ikke.

Men jeg véd, at radikale vindmøller eller socialistiske solpaneler ikke er det første, som Ukraine har brug for, når krigen er ovre; det er olie, gas, lastvogne, bulldozere, og beton og cement – og helst fra Aalborg Portland.

Til vinter har ukrainerne mere grund til at frygte en håndgribelig energikrise end

en diffus klimakrise – vi andre med, for den sags skyld.

Om jeg er ærgerlig og bitter over, at Dansk Folkeparti – Danmarks mest forsvarsvenlige parti – ikke er med i ”det nationale kompromis”?

Ja, naturligvis.

Ikke af forfængelighed, fordi vi er holdt ude af ”det gode selskab”, eller fordi jeg gerne ville have taget et gruppebillede sammen med danske EU-politikere i Estland og Letland. Men fordi jeg mener, at den danske enhed skal gøres bred omkring dét, vi kan blive enige om: et stærkere militær og et stærkere NATO.

Ikke et EU, som vi jo kan se er præget af tysk vankelmodighed og fransk forfængelighed.

Men okay, hvis det er sådan I vil ha’ det, så får I kamp til stregen. Og på den ene side af den streg står jeg, vi, nej-siden og NATO.

På den anden står I, De Radikale og SF, ja-siden og EU.

Og for til sidst at jage jer en skræk i livet:

Jeg skal hilse fra Pia, som siger, at hun har en rigtig god mavefornemmelse om udfaldet af folkeafstemningen den 1. juni.

Til sidst vil jeg sige tak for ordet. Lad os skilles i fordragelighed denne 1. maj og minde hinanden om, at ”Dybbøl Mølle maler stadig” – som Frit Forums første formand Erhard Jakobsen så optimistisk sang for et halvt århundrede siden.

Hver fugl synger med sit næb.

Plads for alle, der vil Danmark.

Og fortsat god 1. maj.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Dansk Folkeparti, EU, NATO

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/morten-messerschmidts-1-maj-tale-2022>